

hvor en saadan er tilstede, ved den Bestemmelse, som Udkastet indeholder. Det synes, at den hele Følge vil blive, at hvor Alting er i Orden, der bliver det i Orden, men paa de Steder, hvor der allerede er Uorden, der vedligeholdes denne eller skabes en ny, ikke hidtil kjendt Uorden.

Fremdeles har den ærede Landsktingsmand meent, at det ved Afstemningen igaar ligefrem er bleven erkjendt som noget aldeles Urigtigt, naar jeg mener, at Udkastet og Minoritetens Uendringsforslag gaar ud paa eller ville have til Følge, at Sneekastningsarbejdet bliver en blot Eiendomsbyrde. Nei, jeg kan paa ingen Maade erkjende, at den Afstemning, der forfaste Majoritetens Forslag, indeholder en saadan Afgjorelse. Den afgjør kun, at Forsamlingen ikke vil gaar ind paa at gjøre Arbejdet til en blot personlig Byrde.

Naar endelig den ærede Landsktingsmand til Slutning har udtalt en vis Forundring over, at man — og han mener, at det i Særdeleshed skulde være Tilfældet med dem, som udgjøre Udalgets Majoritet — saasnart der bliver „rørt ved Hartkornet“, strax synes, at der deri er noget saa „Forstrækkeligt“, saa veed jeg, at det paa ingen Maade er Tilfældet med mig, at jeg anseer det som noget Forstrækkeligt at røre ved Hartkornet. Jeg har tidligere udtalt, og jeg gjentager det, at, skjøndt jeg troer, at der, Alt vel overveiet, kommer den heldigste og rigtigste Ordning ud ved at følge det blotte saakaldte Personligheds-Princip, saa erkjender jeg dog tillige, at det kan lade sig gjøre at ordne Sagen ved væsentlig at lægge Vægt paa Eiendommene, og navnlig paa Hartkornet, men vil man gaar den Vej, forlanger jeg, at Ordningen skal gjenneføres saaledes, at man ikke kommer til ligefrem at overbebyrde eller saa at sige forurette den, der er i Besiddelse af Hartkornet. Dette forlanger jeg, og det forekommer mig at være et billigt Forlangende ligeoverfor det Forslag, der nu foreligger, hvorved man netop føres ind paa den Vej, at udsætte Hartkornsbefidderne og Eiendomsbefidderne for en Overbebyrdelse, eller i alt Fald for en Usikkerhed og Vilkaarlighed, som er i høieste Grad uønsket. Jeg skal endnu iblandt det

Meget, der savnes i Udkastet, naar det skal kunne siges at raade Bod paa den Uvilshed, der hidtil har fundet Sted, exempelvis nævne Afgjørelsen af det hyppig indtrædende og meget vigtige Spørgsmaal, hvorledes Forpligtelsen skal regnes for Besidderen af en Eiendom, hvis Jorder, og som en Følge deraf af hvis Hartkorn, er fordeelt mellem to eller flere Sogne. Dette Spørgsmaal har i sin Tid givet Anledning til megen Tvist. Saavidt jeg veed, er det ved Resolutioner afgjort derhen, at Besidderen kun er pligtig til Sneekastningsarbejde i det Sogn, hvori hans Bopæl ligger, uden Hensyn til hans Hartkorn i et Naboogn. Denne Afgjorelse betragtes med stor Uvilje paa mange Steder og navnlig i de Sogne, der have Hartkornet, men ikke Bopælen, og Spørgsmaalet burde ordnes med det Samme, man gjør Eiendommen til det, hvor paa det kommer an. Der gives en heel Deel andre Punkter, som ved samme Leilighed burde ordnes; men jeg skal ikke opholde Forsamlingen med at opregne flere. Det vil, naar man nærmere undersøger den hele Sag og derunder alt det, der trænger til at rettes og ordnes, vise sig, hvor mangfoldige de Spørgsmaal ere, der skulle afgjøres, hvis det Hele skal føre til sand og virkelig Nytte.

Nørgaard: Jeg vil blot i al Korthed med Hensyn til, hvad den ærede sidste Taler yttrede, tillade mig at gjøre den Bemærkning, at det glæder mig virkelig meget at høre, at den ærede Landsktingsmand nu er kommen til den Anskuelse, at han ikke har Noget imod, at ogsaa Hartkornet kommer i Betragtning. Det er netop det eneste Punkt, der har adskilt os, at han holdt fast ved et Forslag, hvor Hartkornet slet ikke maatte komme i Betragtning. Der kan maaskee saaledes, efter hvad han nu sagde, være Udigt til, at Fleertallet og Mindretallet kunne nærme sig mere til hinanden end hidtil ogsaa med Hensyn til flere Punkter. Naar den samme ærede Landsktingsmand har udtalt sig om saadanne Tilfælde, som f. Ex. naar en Mand har sendt sin Karl hen i et Grinde, i hvilket Tilfælde han da ikke er tjent med at betale 24 β . for ham, saa er det ganske vist, at